

T. B. M. M. (S. Sayısı : 106)

**Kara Sınırlarının Korunması ve Güvenliği Hakkında
Kanun Tasarısı ve İçişleri ve Millî Savunma Komisyonları Raporları (1/451)**

T. C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı : K. K. Gn. Md. 07/101 - 2158/02464

24.5.1988

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Millî Savunma Bakanlığınca hazırlanan (ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 12.4.1988 tarihinde kararlaştıran «Kara Sınırlarının Korunması ve Güvenliği Hakkında Kanun Tasarısı» ile gerekçesi ekte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Turgut Özal
Başbakan

GENEL GEREKÇE

4.1.1961 tarihli ve 211 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanununun 35 inci maddesi, Türk Silahlı Kuvvetlerinin vazifesini «Türk Yurdunu ve Anayasa ile tayin edilmiş olan Türkiye Cumhuriyetini kollamak ve korumaktır.» şeklinde belirtmekte ve 1 inci maddesinde ise Türk Silahlı Kuvvetlerini tarif ederken «Jandarma»yı Türk Silahlı Kuvvetleri içinde göstermektedir.

16.7.1956 tarihli ve 6815 sayılı Kanunun 1 inci maddesinde; «sınır, kıyı ve karasularımızın muhafaza ve emniyeti ile gümrük bölgesinde kaçakçılığın men'i, takibi ve tahkiki görevinin İçişleri Bakanlığına devredileceği, bu görevin, Bakanlıkça Jandarma Genel Komutanlığı vasıtasıyla ifa olunacağı» belirtilmiştir. Anılan Kanunun Geçici 5 inci maddesinde de; güney ve doğu hudutlarındaki muhafaza hizmetlerinin Kanunun yayımından sonra, diğer hudut ve kıyılardaki hizmetlerin ise en geç 1956 mali yılı sonuna kadar devrolunması, ancak, hudut birlikleri ile gümrük muhafaza sivil teşkilatının buldukları mıntikalarda jandarma kıtaları fiilen görev alıncaya kadar birinci maddede zikredilen hizmetlerin ifasına bu birlikler tarafından devam olunması öngörülmüştür.

Bu hükümler muvacehesinde savunma görevi yanında, kaçakçılığın men, takip ve tahkiki görevlerinin de büyük önem arz ettiği İran, Irak ve Suriye sınırında, hudutların muhafaza ve emniyeti sorumluluğu Jandarma Genel Komutanlığına devredilmiş ve bu güne kadar da bu Komutanlık tarafından yerine getirilmiştir.

Diğer sınırların emniyet ve muhafazası ise, (Türk - Yunan sınırındaki kısa bir dönem hariç) Kara Kuvvetleri Komutanlığı tarafından üstlenilmiştir.

5442 sayılı İl İdaresi Kanununun 11/B maddesinde «Memleketin sınır ve kıyı emniyetini ve sınır ve kıyı emniyeti ile ilgili bütün işleri yürürlükte bulunan hükümlere göre sağlamak ve yürütmek görevi» valiliklere verilmiş olup, aynı maddenin (a) fıkrasında bu görevlerin «genel ve özel kolluk kuvvetlerinin istihdamı» suretiyle yapılacağı ve (d) fıkrasında ise Silahlı Kuvvetlerden «hangi şartlarda ve nasıl yardım isteneceği» belirtilmiştir.

19.7.1972 tarihli ve 1615 sayılı Gümrük Kanununun 14 üncü maddesi gümrük hattını siyasi sınır olarak, gümrük bölgesini ise sınırdan içeri doğru 30 km. derinliğe kadar olan saha olarak tarif etmektedir. Aynı maddeye göre; gümrük bölgesinin derinliği, lüzum görülecek hallerde veya bazı yerlerin coğrafi durumları itibariyle Bakanlar Kurulu Kararıyla 60 kilometreye kadar genişletilebilmektedir.

1918 sayılı Kaçakçılığın Men ve Takibi Hakkında Kanunun 3 üncü maddesinde her mahallin en büyük mülkiye memuru, sözleşmeli personel dahil olmak üzere gümrük ve gümrük muhafaza amir ve memurları, doğrudan doğruya Devlet tarafından idare edilen bilcümle tekel memurları, emniyet hizmetleri sınıfına dahil personel, jandarma subay, astsubay, uzman çavuş ve eratı, kaçakçılığı men, takip ve tahkiki ile mükellef kılınmışlardır. Bu hükümlerden anlaşılacağı üzere, «sınırlarda korunma ve güvenliğin sağlanması» bir idarî asayiş görevi olarak kabul edilmektedir.

Sınırlarda ve sınır bölgelerinde başlıca üç görev yapılmaktadır.

Bunlar:

1. Sınırların muhafaza ve emniyetinin sağlanması,
2. Kaçakçılığın men'i ve takibi,
3. Savunma tedbirlerinin alınmasıdır.

Bu görevlerden kaçakçılığın men'i ve takibi görevi, emniyet ve asayiş görevi olmasına mukabil, diğer görevlerin Silahlı Kuvvetlere İç Hizmet Kanunu ile verilmiş olan «Türk Yurdunu ve Anayasa ile tayin edilmiş olan Türkiye Cumhuriyetini kollamak ve korumak» vazifesi kapsamında olduğu ifade edilebilir. Nitekim, bu şekilde mütalaa edildiği içindir ki İran, Irak ve Suriye hudutları dışında kalan sınırlarımızın korunması Kara Kuvvetleri Komutanlığınca sağlanmaktadır.

Her ne kadar, 6815 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarih ile yakın zamana kadar Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgesinde emniyet ve asayiş hizmeti ağırlık taşımakta ise de, bugün için anılan yörelerde emniyet ve asayiş yönünden sorunlar geçmişe nazaran çok değişik önem ve özellik kazanmıştır ve gelecekte de önemini devam ettirmesi muhtemel görülmektedir. Ayrıca; komşu ülkelerden Suriye, Irak ve İran'ın kendi iç sorunları ile aralarındaki; askerî politik ve ekonomik ilişkilerin aldığı son durum Türkiye'nin özellikle Güneydoğu ve Doğu Anadolu Bölgesinin iç güvenliğini etkiler bir mahiyete bürünmüş bulunmaktadır. Bu bölgede 1976 yılından beri 40 - 50 kişilik gruplar halinde faaliyet gösteren ayrılıkçı gruplar, İran - Irak savaşının başlamasından sonra giderek güçlenmeye başlamışlar ve önemli bir tehdit haline gelmişlerdir.

15.8.1984 Eruh ve Şemdinli olaylarından sonra etkinliğini artırarak faaliyet gösteren ayrılıkçı grupların bu faaliyetlerini Türkiye'deki bölücü unsurlar ile birlikte yürütmeleri, dış ülkelerden temin ettikleri silah ve malzemeyi kullanarak sınırlarımıza çok yakın, kontrolü güç, kritik bölgelere yerleşmeleri ve Türkiye'deki taraftarları ile devamlı irtibat halinde bulunmaları; sorunun, kaçakçılığın men ve takibi sorunu olmaktan ziyade, doğrudan doğruya ülkenin savunmasını etkileyen bir sorun haline geldiğini göstermektedir.

12.3.1983 tarihli ve 2803 sayılı Jandarma Teşkilat, Görev ve Yetkileri Kanununun 7 nci maddesine göre, Jandarma görevleri; mülki, adli, askerî ve diğer görevler şeklinde dört bölüme ayrılmış ise de, anılan Kanun incelendiğinde, bu görevlerin başında mülki görevler gelmekte ve mülki görevlerin esasını da kırsal kesimde ifa edilen «Emniyet ve asayiş ile kamu düzenini sağlamak, korumak ve kollamak» teşkil etmektedir.

Mevcutunun önemli bir kısmını 6815 sayılı Kanun ile kurulan Jandarma Sınır Tugay Komutanlıklarına tahsis eden Jandarma Genel Komutanlığı, hudut sorumluluğunu, mevcut imkân ve kabiliyetleri ile diğer görev ve sorumluluklardan feragat ederek yerine getirmektedir. Bugün güney hudutlarımızda beliren yeni tehditlerin karşılanması yönünden Jandarma Genel Komutanlığı, personel ve malzeme bakımından sınır tugaylarını azamî ölçüde desteklemiştir. Gelişebilecek olaylar karşısında bölgeyi yeterince takviye imkânına sahip olamayacağı, Kara Kuvvetleri birliklerinin yardım ve desteğine ihtiyaç duyulacağı değerlendirilmektedir.

Yukarıdan beri açıklanan nedenlerle, ortadoğunun kritik kesimlerden biri haline gelen güney hudutlarımızın jandarma teşkilatına kıyasla daha büyük imkân ve kabiliyetlere sahip olan Kara Kuvvetleri Komutanlığı tarafından, barıştan itibaren korunmasında yurt savunma açısından fayda mütalaa edilmektedir. Bu nedenle tasarı kanunlaştırıldığında, sağlanacak bu fayda yanında jandarma sadece iç güvenlik ve asayiş görevlerine yöneleceğinden, bu görevlerini daha etkin bir şekilde yerine getirmiş olacaktır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. — Bu madde ile, T. C. Devletin kara sınırlarının korunması ve güvenliğinin sağlanmasının amaçlandığı açıklanmakta ve Kanun kapsamına hangi tür birliklerin girdiği gösterilmektedir. Kara sınırlarının korunması ve güvenliğinin sağlanması görevi Kara Kuvvetleri Komutanlığının bu görevi tefrik edilen birliklerle ve gerektiğinde bu birlikler emrine veya desteğine verilecek diğer birliklerle yerine getireceği öngörülmektedir.

Madde 2. — Madde ile, kara sınırlarının korunması ve güvenliğinin sağlanması görevi Kara Kuvvetleri Komutanlığına verilmektedir. En üst birim olarak her ne kadar genel sorumluluk Kara Kuvvetleri Komutanlığına ait ise de, bu görevini sınırlarda teşkil ve konuşlandıracağı sınır birlikleri ile yerine getireceği açıktır. Bu sınır birlikleri, emir komuta zinciri içerisinde öncelikle kendilerine sorumluluk sahası olarak verilen sınır bölgesini dıştan gelecek her türlü tecavüzlere karşı koruyacak, bölgenin fizikî güvenliğini sağlayacaktır. Bu görev esasen 211 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet

Kanununun 35 inci maddesi ile Türk Silahlı Kuvvetlerine verilen aslı görevler cümlesindedir. Bu maddeye göre, Silahlı Kuvvetlerin vazifesi; «Türk yurdunu ve Anayasa ile tayin edilmiş olan Türkiye Cumhuriyetini kollamak ve korumaktır» Silahlı Kuvvetler kara sınırlarının korunması görevini Kara Kuvvetleri Komutanlığı vasıtasıyla yerine getirmiş olacaktır.

Bu cümleden olarak sınır hattında vukubulacak ülkeye giriş veya ülkeden çıkışa yönelik tüm kaçakçılık suçlarını ve kara sınırları boyunca 2565 sayılı Askerî Yasak Bölgeler ve Güvenlik Bölgeleri Kanununa istinaden birinci derece kara askerî yasak bölgeler içerisinde vukubulacak her türlü suç teşkil eden eylemleri önleyecek, suç fail ve delillerini elde edip, zorunlu yasal işlemleri yapmayı müteakip ilgisine göre mahallî güvenlik kuvvetlerine teslim edecektir. Mesela, delillerin kaybolmasını önlemeye matuf olarak arama yapmak, suç eşyasına el koymak ve tutanağa bağlamak gibi işlemler, zorunlu yasal işlem olarak mütalaa edilmektedir.

Kara sınırı boyunca tesis edilen birinci derece askerî yasak bölgeler 2565 sayılı Kanunun 5/b maddesine istinaden sınır hattı boyunca ve sınır çizgisinden 30 ile 600 metre derinliklerdeki sahalarda tesis edilmektedir. Ayrıca kara sınır hattı boyunca tesis edilen ve derinliği 30 ila 600 metre olan sahaların gerisinde yer alan ve sınır birliklerince kullanılıp yurt savunması bakımından hayati önem taşıyan askerî tesis ve bölgelerin 2565 sayılı Kanunun 5/a maddesine istinaden dış sınırlarından en az 100 en fazla 400 metre uzağından alınan noktaların birleştirilmesi suretiyle meydana gelen alanların da birinci derece askerî yasak bölge ilan edilmesi halinde, buradaki her türlü suç teşkil eden eylemlerin önleneyeği de tabiidir.

Yabancı memleketlerden Türkiye'ye iltica eden muharip yabancı ordu mensuplarının Türkiye topraklarına kara sınırlarından girmeleri halinde bunlar hakkında 11.8.1941 tarih ve 4104 sayılı Kanun hükümlerinin uygulanması ve bunlar haricinde ülkeye iltica amacıyla kara sınırlarından giren diğer yabancıları, varsa silah, mühimmat ve sair harp araç ve gereçlerinden tecrit etmesi, bilahare bunları ve beraberlerinde getirdikleri bu malzemeleri ilgili güvenlik kuvvetlerine teslim etmesinin de, görevlerinden sayılması zorunlu görülmüştür.

Yukarıda belirtilen görevlerin ifası, «Askerî hizmet» olarak kabul edilmiştir. Zira bu birliklerin asıl görevleri; yurdu koruyup kollamak, başka bir ifadeyle, sınırı korumak ve güvenliğini sağlamaktır. Bunun ise askerî bir hizmet olduğu kuşkusuzdur. Maddede sözü edilen diğer görevler asıl görevin icrası esnasında karşılaşılır ve zorunlu olarak müdahale edilmesi gereken eylemlerin önlenmesine ve vukuu halinde faillerinin yakalanmasına taalluk eden görevlerdir. Bu nedenle anılan görevler de, asıl görev gibi bir askerî hizmet olarak kabul edilmiştir. Ancak maddenin muhtevassından da anlaşılacağı üzere, bu birliklere sınırın korunması ve kollanması haricinde verilen diğer görevler kapsam ve niteliği itibarıyla çok sınırlı tutulmuş ve bu suretle de birliklerin bir genel kolluk kuvveti gibi nitelendirilmeleri önlenmiştir.

Bununla birlikte burada görev alan kara sınır birlikleri mensuplarının, kendilerine bu Kanun ile verilen görevleri yapabilmeleri için, o görevler nedeniyle gerek özel kanunları gerekse diğer kanunlarla genel güvenlik kuvvetlerine tanınan bütün hak ve yetkilere de sahip olmaları öngörülmüştür.

Kara sınırlarını korumakla görevlendirilen birliklere, bu maddeyle verilen görev dışındaki sair görevler hakkında genel hükümlerin uygulanacağı tabiidir. Mesela, gümrük kapılarındaki görevlerin Maliye ve Gümrük Bakanlığınca, sınır boyunda ve birinci derece askerî yasak bölge içinde olan yerleşim bölgelerinde emniyet ve asayiş görevinin genel kolluk kuvvetlerince yerine getirileceği şüphesizdir.

Kara Kuvvetleri Komutanlığının, yukarıda belirtilen görevlerini yerine getirirken, göreve ilişkin olarak ilgili bakanlıklar mülki ve adli makamlar, güvenlik kuvvetleri ve diğer ilgili kuruluşlarla işbirliği, koordinasyon ve karşılıklı yardımda bulunması hizmetin gereği olarak zorunlu görülmüştür. Ancak, gerektiğinde ve özellikle ivedi hallerde görevli sınır birliklerince de mahallî yetkili makamlarla işbirliği ve koordinasyon yapılabilecektir.

Madde 3. — Bu madde ile, maddede sayılan hallerde görevli personelin 3.11.1980 tarihli ve 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun hükümlerinden faydalanmaları sağlanmaktadır.

Keza, sınır birlikleri personeli kendilerine verilen görevlerin ifası esnasında kışlarından uzak yerlerde hizmet yapacaklar ve çoğu zaman yemek saatlerinde kazandan beslenmeleri mümkün olmayacaktır. Bu nedenle 10.3.1983 tarih ve 2803 sayılı Jandarma Teşkilat, Görev ve Yetkileri Kanununun 23 üncü maddesinde olduğu gibi bir düzenleme yapılarak tayın bedeli verilmek suretiyle işe edilmeleri öngörülmüştür.

Ayrıca bu personelin ifa ettiği görev itibarıyla, 1918 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesinde belirlenen şartlar dahilinde müsadir ikramiyesinden yararlanmaları imkânı da getirilmiştir.

Madde 4. — Bu Kanunun 3 üncü maddesinde sayılan görevlerin yerine getirilmesine ilişkin usul ve esaslar ile Kara Kuvvetleri Komutanlığı ve bağlı kara sınır birliklerinin görevleriyle ilgili olarak diğer bakanlıklar, mülki ve adli makamlar, güvenlik kuvvetleri ve diğer ilgili kuruluşlarla işbirliği, koordinasyon ve karşılıklı yardımla ilgili usuller ve uygulamaya ilişkin hususların çıkarılacak bir yönetmelikle düzenlenmesi uygun görülmüştür.

Madde 5. — Bu madde ile, Kara Kuvvetleri Komutanlığının sorumluluğuna verilen bölgede görevlerin ifası sırasında dublikasyon ve ihtilafların önlenmesi bakımından 16.7.1956 tarihli ve 6815 sayılı Kanun, 10.3.1983 tarihli ve 2803 sayılı Kanun ile diğer kanunların bu Kanuna aykırı hükümlerinin uygulanmayacağı benimsenmiştir.

Geçici Madde 1. — Doğu ve Güneydoğu sınırlarının korunması ve güvenliğinin sağlanması görevi, Kara Kuvvetleri Komutanlığınca Jandarma Genel Komutanlığından tedricen teslim alınacaktır. Kanunun yürürlüğe girmesini müteakip başlanacak bu devir işlemi tamamlanmaya kadar, teslim işlemine başlanmamış ve fiilen tamamlanmamış birliklerde Jandarma Genel Komutanlığının 16 . 7 . 1956 tarihli ve 6815 sayılı Kanundan doğan görevleri devam edecek ve böylece hudut hizmetlerinin aksamaması sağlanmış olacaktır.

Geçici Madde 2. — Jandarma sınır birliklerinin Kara Kuvvetleri Komutanlığına devir işlemlerinin sıhhatli bir şekilde yapılması yönünden gerek personel ve gerekse diğer unsurların Genelkurmay Başkanlığınca tespit edilen veya edilecek esaslar dahilinde yapılması ilke olarak benimsenmiştir. Bu çerçevede öncelikle personel devri düzenlenmiş ve subay, astsubay ve uzman jandarma çavuş hariç, mevcut jandarma personelinin müktesep haklarının ihlal edilmemesi amacıyla halen buldukları hukukî ve malfî statüleri ile Kara Kuvvetleri Komutanlığına devri esasî getirilmiştir.

Jandarma sınır birliklerinin araç, gereç, silah, mühimmat, melbusat, malzeme ve demirbaş eşyaları, Devlete ait ya da kiralık tesisler ile sair gayrimenkullerinin Kara Kuvvetleri Komutanlığına devrinde Jandarma Genel Komutanlığı ihtiyaçlarının da nazara alınması ve bu Komutanlığın zaafiyete uğratılmaması gerekli görüldüğünden, devredilecek unsurların Kara Kuvvetleri Komutanlığı ile Jandarma Genel Komutanlığı arasında yapılacak bir protokolle tespit edilmesi uygun görülmüştür.

Geçici Madde 3. — Halen Jandarma sınır birliklerinin ihtiyacını karşılamak amacıyla Jandarma Genel Komutanlığınca bazı sözleşmeler imzalanmış ve taahhüt altına girilmiş olunabilir. Anılan birliklerin devrinden sonra bu sözleşme hükümlerinin yerine getirilmesi ile Jandarma Genel Komutanlığının bir ilgisi kalmayacaktır. Sözleşme hükümlerini uygulamak üzere yetkili bir makamın tayini gerekli olduğundan ve ihtilafların önlenmesi bakımından bu konudaki yetki ve sorumluluk Kara Kuvvetleri Komutanlığına verilmiştir. 8.9.1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanununun 4 üncü maddesinde idare «ihaleyi yapan daire, kurum ve kuruluşları ifade eder» şeklinde tarif edildiğinden, bu Kanunun idareye tanıdığı yetkilerin Kara Kuvvetleri Komutanlığına kullanılmasına imkân tanınmıştır. Bu suretle, görev ve sorumluluğun devrinden sonra, önceden yapılmış olan sözleşmelerle bir ilgisi kalmayan Jandarma Genel Komutanlığının, anılan sözleşmelerin hükümlerini uygulamak mükellefiyetine son verilmektedir.

Madde 6. — Kanunun yürürlük tarihi belirtilmektedir.

Madde 7. — Yürütmenin Bakanlar Kurulunca ifa edileceğine işaret olunmaktadır.

İçişleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

İçişleri Komisyonu

Esas No. : 1/451

Karar No. : 17

1/ 10.1988

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Komisyonumuza gönderilen «Kara Sınırlarının Korunması ve Güvenliği Hakkında Kanun Tasarısı» İçişleri, Millî Savunma, Maliye ve Gümrük Bakanlıkları temsilcilerinin de katılımıyla incelenip, görüşüldü.

Kara sınırlarının korunması ve güvenliğinin Kara Kuvvetleri Komutanlığı tarafından sağlanmasını öngören tasarı Komisyonumuzca da aynen kabul edilmiştir.

Raporumuz Millî Savunma Komisyonuna sunulmak üzere saygıyla arz olunur.

Başkan	Başkanvekili
<i>Galip Demirel</i>	<i>Necat Tunçsiper</i>
Malatya	Balıkesir
Kâtip	Üye
<i>Hasan Çakır</i>	<i>Ersin Koçak</i>
Antalya	Adana
Üye	Üye
<i>Abdurrahman Karaman</i>	<i>İbrahim Tez</i>
Adıyaman	Ankara
Üye	Üye
<i>Ayhan Arıfağaoğlu</i>	<i>Ali Necmettin Şeyhoğlu</i>
Artvin	Çankırı
Üye	Üye
<i>Mustafa Namılı</i>	<i>Ertekin Durutürk</i>
Çorum	Isparta
Üye	Üye
<i>İbrahim Gürdal</i>	<i>Ali Rıza Yılmaz</i>
Isparta	İçel
Üye	Üye
<i>Ziya Ercan</i>	<i>Ömer Seken</i>
Konya	Konya
Üye	Üye
<i>Mehmet Adnan Ekmen</i>	<i>Kudbettin Hamidi</i>
Mardin	Siirt
Üye	Üye
<i>Necati Akıncı</i>	<i>Selahattin Mumcuoğlu</i>
Şanlıurfa	Van

Millî Savunma Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Millî Savunma Komisyonu

Esas No. : 1/451

Karar No. : 13

19 . 10 . 1988

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Kara Sınırlarımızın Korunması ve Güvenliği Hakkında Kanun Tasarısı Komisyonumuzun 19.10.1988 Tarihli 9 uncu Birleşiminde ilgili Millî Savunma ve İçişleri Bakanlıkları temsilcilerinin iştirakiyle görüşüldü.

Tasarının gerekçesinde de tafsilatıyla arz ve izaah olunduğu üzere, Türkiye Cumhuriyetinin kurulduğu 1923 yılından 6815 şayılı Kanununun kabul edildiği 1956 yılına kadar kara sınırlarımızın güvenliği görevi Kara Kuvvetleri Komutanlığında bulunuyordu. 1956 yılından bugüne gelene kadar sınır, kıyı ve kara sularımızın muhafaza ve emniyetiyle gümrük bölgesinde kaçakçılığın menî ve taklîbi ve tahkiki görevi, bir idarî asayiş görevi olarak, İçişleri Bakanlığına bağlı Jandarma Genel Komutanlığınca ifa olunmakta idi.

12.3.1983 tarihli ve 2803 sayılı Jandarma Teşkilat, Görev ve Yetkileri Kanununun 7 nci maddesine göre, jandarma görevleri mülkî, adlî, askerî ve diğer görevler olmak üzere 4'ne ayrılmaktadır. En önemlisi de kırsal kesimde ifa edilen emniyet ve asayiş ile kamu düzenini sağlamak, korumak ve kollamak görevidir.

Doğu Anadolu bilhassa Güneydoğu Anadolu sınırlarımızın jandarma teşkilatına kıyasla daha büyük imkânlarla sahip Kara Kuvvetlerince korunması, yurt savunması açısından faydalı görülmekte böylece jandarmanın aslî görevi olan iç güvenlik ve asayiş görevlerini daha başarıyla yapacağı düşüncesiyle hazırlanmış olan Tasarının tümü Komisyonumuzca da faydalı ve lüzumlu görüldüğünden, prensip olarak kabul edilmiş daha sonra maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Tasarıda sınır birliklerinin görevi, gümrük hattı ve kara sınırları boyunca tesis edilen birinci derece askerî yasak bölge ile sınırlandırılmıştır. Kara sınırları boyunca kurulan birinci derece askerî yasak bölge, 2565 sayılı Kanunun 5/b maddesi uyarınca 30 - 600 metre derinlikteki sahayı kapsamaktadır. Bu sahanın önemli bir bölümü de mayınlanmış durumdadır. Bu nedenle sınır birliklerinin harekât sahası çok dar bir alana inhisar etmektedir. Bu alanda vuku bulan meşhûr suçluların, birinci derece askerî yasak bölge sınırından itibaren ihdas edilen ikinci derece askerî yasak bölge içinde takip edilmeleri ve yakalanmaları gerekebileceğinden, tasarının 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (2) nci bendi yeniden düzenlenmiş ve 2 nci madde bu değişikliklerle Komisyonumuzca kabul edilmiştir.

Tasarının 3, 4, 5 nci maddeleri ile Geçici Madde 1, 2, 3 ve Yürürlük ve Yürütme ile ilgili 6 ve 7 nci maddeleri Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

İşbu raporumuz, Genel Kurulun tasviplerine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan	Başkanvekili
<i>Recep O. Ergun</i>	<i>Gürbüz Yılmaz</i>
Kayseri	Ordu
Sözcü	Üye
<i>Burhan Cahit Gündüz</i>	<i>Kâzım Ulusoy</i>
İzmir	Amasya
Üye	Üye
<i>Rıfat Diker</i>	<i>Hilmi Ziya Postacı</i>
Ankara	Aydın
Üye	Üye
<i>İsmet Tavgaç</i>	<i>Sabahattin Aras</i>
Bursa	Erzurum
Üye	Üye
<i>Rüştü Kâzım Yücelen</i>	<i>İsmail Dayı</i>
İçel	Balıkesir
Üye	Üye
<i>Ramiz Sevinç</i>	<i>Ali Şahin</i>
İzmir	Kahramanmaraş
Üye	Üye
<i>Hasan Zengin</i>	<i>İrfan Demiralp</i>
Manisa	Samsun
Üye	Üye
<i>Mümtaz Güler</i>	<i>Hasan Pertev Aşçıoğlu</i>
Uşak	Zonguldak

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

Kara Sınırlarının Korunması ve Güvenliği Hakkında Kanun Tasarısı

Amaç ve kapsam

MADDE 1. — Bu Kanunun amacı; T.C. Devleti kara sınırlarının korunması ve güvenliğinin sağlanması ile ilgili esas ve usulleri düzenlemektir. Bu Kanun, bu görevleri yerine getirecek Kara Kuvvetleri Komutanlığı ve bu Komutanlık tarafından tefrik edilen birliklerle bu birliklerin emrine verilen veya desteğine tahsis olunan diğer birlikleri kapsar.

Görev, yetki ve görev ilişkileri

MADDE 2. — Kara sınırlarını korumak ve güvenliğini sağlamak görevi Kara Kuvvetleri Komutanlığına ait olup bu görev sınır birliklerince;

1. Kendi sorumluluğunda olan bölgede sınırı korumak ve güvenliğini sağlamak,
2. Gümrük hattındaki giriş ve çıkış kaçakçılığı ile kara sınırları boyunca tesis edilen birinci derece askerî yasak bölge içerisinde suç teşkil eden eylemleri önlemek, suçluları yakalamak, zorunlu kanunî işlemleri yapmak, yakalanan kişi ve suç delillerini ilgisine göre mahallî güvenlik kuvvetlerine teslim etmek,
3. Kara sınırlarından iltica amacıyla giren muharip yabancı ordu mensupları hakkında 11.8.1941 tarihli ve 4104 sayılı Muharip Yabancı Ordu Mensuplarından Türkiye'ye İltica Edenler Hakkında Kanun hükümlerini uygulamak, diğer mültecileri silah, mühimmat vesair harp araç ve gereçlerinden arıtmak, bu mülteciler ile beraberlerinde getirdikleri malzemeleri ilgili makamlara teslim etmek,

Şeklinde yerine getirilir.

Yukarıda belirtilen görevler askerî hizmetten sayılır.

Sınır birlikleri mensupları kendilerine bu Kanun ile verilen görevlerin yapılmasında; diğer kanunların, silah kullanma yetkisi dahil, güvenlik kuvvetlerine tanıdığı bütün hak ve yetkilere sahiptirler.

Sınır birliklerinin bu maddede belirtilen görev ve yetkilerine girmeyen konular da, diğer kanunlara göre görevli ve yetkili kılınmış makamların görev ve yetkileri saklıdır.

Kara Kuvvetleri Komutanlığı bu Kanunda öngörülen görevlerini gerektiğinde, ilgili bakanlıklar, mülkî ve adlî makamlar ile güvenlik kuvvetleri ve ilgili kuruluşlarla karşılıklı yardım ve işbirliği yapmak suretiyle yerine getirir.

**İÇİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL
ETTİĞİ METİN**

**Kara Sınırlarının Korunması ve Gü-
venliği Hakkında Kanun Tasarısı**

Amaç ve kapsam

MADDE 1. — Tasarının 1 inci mad-
desi Komisyonumuzca aynen kabul edil-
miştir.

Görev, yetki ve görev ilişkileri

MADDE 2. — Tasarının 2 nci mad-
desi Komisyonumuzca aynen kabul edil-
miştir.

**MILLÎ SAVUNMA KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN**

**Kara Sınırlarının Korunması ve Gü-
venliği Hakkında Kanun Tasarısı**

Amaç ve kapsam

MADDE 1. — Tasarının 1 inci mad-
desi Komisyonumuzca aynen kabul edil-
miştir.

Görev, yetki ve görev ilişkileri

MADDE 2. — Kara sınırlarını ko-
rumak ve güvenliğini sağlamak görevi
Kara Kuvvetleri Komutanlığına ait olup,
bu görev sınır birliklerince;

1. Kendi sorumluluğunda olan böl-
gede sınırı korumak ve güvenliğini sağ-
lamak,

2. Gümrük hattındaki giriş ve çıkış
kaçakçılığı ile kara sınırları boyunca te-
sis edilen birinci derece askerî yasak böl-
ge içerisinde suç teşkil eden eylemleri
önlemek, suçluları yakalamak, bu böl-
gede işlenen meşhut suç faillerini ikinci
derece askerî yasak bölgede de takip et-
mek ve yakalamak, failler hakkında zo-
runlu yasal işlemleri yapmak, yakalanan
kişi ve suç delillerini ilgisine göre ma-
hallî güvenlik kuvvetlerine teslim etmek,

3. Kara sınırlarından iltica amacı-
yla giren muharip yabancı ordu mensup-
ları hakkında 11.8.1941 tarihli ve 4104
sayılı Muharip Yabancı Ordu Mensup-
larından Türkiye'ye İltica Edenler Hak-
kında Kanun hükümlerini uygulamak,
diğer mültecileri silah, mühimmat ve
sair harp araç ve gereçlerinden arıtmak,

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Mali hükümler.

MADDE 3. — Sınır birlikleri personeli, bu Kanunla verilen görevlerin ifası sırasında veya bu görevlerinden dolayı ya da görevleri sona ermiş olsa bile, yaptıkları hizmet nedeniyle derhal veya bu yüzden maruz kaldıkları yaralanma veya hastalık sonucu ölmeleri veya sakat kalmaları veya yaralanmaları halinde haklarında 3.11.1980 tarihli ve 2330 sayılı Nakdî Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun hükümleri uygulanır.

Sınır birliklerinde görevlerinin niteliği icabı kazandan beslenemeyen erbaş ve erlere kanunî yiyecek ve istihkak maddelerinin aylık maliyeti kadar tayın bedeli tutarı, Kara Kuvvetleri Komutanlığınca tespit edilerek Millî Savunma Bakanın onayından sonra her ay peşin olarak ödenir.

1918 sayılı Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Kanunun müsadir ikramiyesiyle ilgili 60 ncı maddesi hükümleri, bu Kanun kapsamındaki personel için de uygulanır.

(İçişleri Komisyonunun Kabul Ettiği
Metin)

(Millî Savunma Komisyonunun Kabul
Ettiği Metin)

bu mülteciler ile beraberlerinde getirdikleri malzemeleri ilgili makamlara teslim etmek,

Şeklinde yerine getirilir.

Yukarıda belirtilen görevler askeri hizmetten sayılır.

Sınır birlikleri mensupları kendilerine bu Kanun ile verilen görevlerin yapılmasında; diğer kanunların, silah kullanma yetkisi dahil, güvenlik kuvvetlerine tanıdığı bütün hak ve yetkilere sahiptirler.

Sınır birliklerinin bu maddede belirtilen görev ve yetkilerine girmeyen konularda, diğer kanunlara göre görevli ve yetkili kılınmış makamların görev ve yetkileri saklıdır.

Kara Kuvvetleri Komutanlığı bu Kanunda öngörülen görevlerini gerektiğinde, ilgili bakanlıklar, mülkî ve adlî makamlar ile güvenlik kuvvetleri ve ilgili kuruluşlarla karşılıklı yardım ve işbirliği yapmak suretiyle yerine getirir.

Mali hükümler

MADDE 3. — Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Mali hükümler

MADDE 3. — Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Yönetmelik

MADDE 4. — Bu Kanunla belirtilen görevlerin yerine getirilmesi, bakanlıklar, mülkî makamlar, güvenlik kuvvetleri ve ilgili kuruluşlarla yapılacak işbirliği ve koordinasyon esasları ve Kanunun uygulamasına ilişkin diğer hususlar Millî Savunma, İçişleri ve Maliye ve Gümrük bakanlıklarınca birlikte çıkartılacak bir yönetmelikle belirlenir.

Uygulanmayacak hükümler

MADDE 5. — Bu Kanunun yürürlüğe girmesiyle 16.7.1956 tarihli ve 6815 sayılı Sınır, Kıyı ve Kara Sularımızın Muhafaza ve Emniyeti ve Kaçakçılığın Men ve Takibi İşlerinin Dahiliye Vekâletine Devri Hakkında Kanun, 10.3.1983 tarihli ve 2803 sayılı Jandarma Teşkilât, Görev ve Yetkileri Kanunu ile diğer kanunların bu Kanuna aykırı hükümleri uygulanmaz.

GEÇİCİ MADDE 1. — Doğu ve Güneydoğu sınırlarının korunması ve güvenliğinin sağlanması görevi Kara Kuvvetleri Komutanlığınca fiilen devir alınmaya kadar 6815 sayılı Kanundan doğan görevlerin Jandarma Genel Komutanlığınca yerine getirilmesine devam olunur.

GEÇİCİ MADDE 2. — Genelkurmay Başkanlığınca tespit edilecek esaslar dahilinde;

1. Jandarma sınır birliklerinin subay, astsubay ve uzman jandarma çavuş hariç olmak üzere mevcut diğer personeli halen buldukları hukukî ve malî statüleri ile Kara Kuvvetleri Komutanlığına devredilir.

2. Jandarma sınır birliklerinin araç, gereç, silah, mühimmat, melbusat, malzeme ve demirbaş eşyalarından; Devlete ait veya kiralık bina veya tesisler ile diğer gayrimenkullerden jandarma içgüvenlik birliklerinin ihtiyacı dışındakilerin nasıl devredileceği hususu, Kara Kuvvetleri Komutanlığı ile Jandarma Genel Komutanlığı arasında yapılacak protokolle düzenlenir.

GEÇİCİ MADDE 3. — Jandarma sınır birliklerinin ihtiyaçlarının karşılanması için yapılmış sözleşmeler ve taahhütler Kara Kuvvetleri Komutanlığınca uygulanır.

2886 sayılı Devlet İhale Kanununa göre idareye tanınan yetkiler Kara Kuvvetleri Komutanlığınca kullanılır.

Gerek personelin devri gerekse sözleşme ve taahhütlerin yerine getirilmesinden doğacak harcamaların karşılanması için gerekli ödenekler, İçişleri Bakanlığı bütçesinden Millî Savunma Bakanlığı bütçesine Maliye ve Gümrük Bakanlığınca aktarılır.

Yürürlük

MADDE 6. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

(İçişleri Komisyonunun Kabul Ettiği
Metin)

Yönetmelik

MADDE 4. — Tasarının 4 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Uygulanmayacak hükümler

MADDE 5. — Tasarının 5 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 1. — Tasarının Geçici 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 2. — Tasarının Geçici 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 3. — Tasarının Geçici 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Yürürlük

MADDE 6. — Tasarının 6 ncı maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Milli Savunma Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Yönetmelik

MADDE 4. — Tasarının 4 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Uygulanmayacak hükümler

MADDE 5. — Tasarının 5 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 1. — Tasarının Geçici 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 2. — Tasarının Geçici 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 3. — Tasarının Geçici 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Yürürlük

MADDE 6. — Tasarının 6 ncı maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Yürütme

MADDE 7. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Turgut Özal
Başbakan

12.4.1988

Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Y.
K. Oksay

Devlet Bakanı
Kâzım Oksay

Devlet Bakanı
Abdullah Tenekeci

Devlet Bakanı
Veysel Atasoy

Devlet Bakanı Y.
Mehmet Yazar

Devlet Bakanı Y.
Adnan Kahveci

Devlet Bakanı
Adnan Kahveci

Devlet Bakanı
Mehmet Yazar

Devlet Bakanı Y.
Nihat Kitapçı

Devlet Bakanı
Nihat Kitapçı

Adalet Bakanı Y.
M. Kalemli

Millî Savunma Bakanı
Ercan Vuralhan

İçişleri Bakanı
Mustafa Kalemli

Dışişleri Bakanı
A. Mesut Yılmaz

Maliye ve Gümrük Bakanı
A. Kurtcebe Alptemoçin

Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanı
H. Celâl Güzel

Bayındırlık ve İskân Bakanı Y.
M. Tınaz Titiz

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı
Bülent Akarcalı

Ulaştırma Bakanı
Ekrem Pakdemirli

Tarım Orman ve Köyişleri Bakanı
H. Hüsnü Doğan

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı
İmren Aykut

Sanayi ve Ticaret Bakanı
Şükrü Yürür

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı
Fahrettin Kurt

Kültür ve Turizm Bakanı
M. Tınaz Titiz

(İçişleri Komisyonunun Kabul Ettiği
Metin)

Yürütme

MADDE 7. — Tasarının 7 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Millî Savunma Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Yürütme

MADDE 7. — Tasarının 7 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

